

ตายไม่สูญ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

สรุปลงว่า ในเมื่อตายแล้วไม่สูญก็ต้องทำพระนิพพาน เห็นไหม ตายแล้วไม่สูญ คนเรามันตายแล้วไม่สูญ มันเวียนว่ายตายเกิด ตายแล้วไม่สูญ เห็นไหม เพราะตายไม่สูญแล้วก็ต้องไปทุกข์ๆ ลุ่มๆ ดอนๆ แต่ถ้าทำพระนิพพานขึ้นมา ทำพระนิพพาน เพราะจิตนั้นตายแล้วไม่สูญ ทำพระนิพพานขึ้นมาก็จิตนั้นจะได้มีความสุขใจ อยู่กับพระนิพพานนั้น ถ้าเข้าถึงพระนิพพานได้จริงนะ

เขาถึงบอกว่าต้องทำสมาธิ เขาจะสอนหลักการทำสมาธิไป แล้วสอนกันพึ่ๆ ตามหลักทำสมาธิ นั้นเขาคิดกัน เห็นไหม ถ้าทำสมาธิของเขา ตัวอย่างทางอเมริกาเขาสอนสิ พวกโยคะทำสมาธิเห็นไหม นั่นก็ทำสมาธิอยู่ แต่ทำสมาธิแบบนั้นเพื่อให้เห็นเรื่องของเพียงแต่พิสูจน์กันว่าจิตมีหรือไม่มีใจ ว่าเวลาวิญญูณมีไหม? ว่าคนตายแล้วก็แล้วกัน ส่วนใหญ่คิดว่าตายแล้วก็แล้วกัน มันจบกันไป

ทีนี้ถ้าทำสมาธิขึ้นมา ก็ถึงว่าจับต้องจิตได้ใจ จับต้องจิตได้ เห็นไหม จับต้องคือว่าพิสูจน์ได้ว่าจิตนี้มีจริง ร่างกายนี้มีจริง จิตนี้มีจริง หัวใจมี หัวใจกับร่างกายมี ถ้าทำสมาธิมันจะรู้แค่นั้น

แต่ถ้าจะเข้าถึงพระนิพพานได้ มันต้องเริ่มตั้งแต่ว่าจิตนี้สงบแล้ว เห็นไหม เข้าใจว่ามีจริง สิ่งที่มีจริงย้อนกลับมา ย้อนกลับมาเพื่อจะดูใจของตัวเอง ต้องย้อนกลับมาดูใจของตัวเอง

อันนี้ไม่ใช่ว่าฝึกทำสมาธิ ฝึกทำสมาธิส่วนฝึกทำสมาธินะ ฝึกทำสมาธินั่นพึ่ๆ ธรรมดา เพราะว่าฝึกไม่ฝึกมันมีอยู่แล้ว เพียงแต่เมื่อก่อนคนไม่เชื่อ พอคนเชื่อว่าจิตนี้มีก็เข้าใจว่าการทำสมาธินี้เป็นการพิสูจน์กันว่าครบวงจรแล้ว

ไม่ครบเลย...เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเรียนกับอาฬารดาบสนี้ก็ทำสมาธิอยู่แล้ว เพียงแต่เข้าใจมีหลักแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแนะ เข้าใจหมายถึงว่าจะหาทาง

พันทุกข้อยู่แล้ว เห็นความเป็นทุกข์ในครอบครัวยุ เพราะในครอบครัวยุ ในภษัตริย์ เห็นใหม่ ราชกุล
เกิดแล้วมีความทุกข์มาก แล้วยังแบกภาระไปกันหมด

ถ้ามันมีอย่างนี้แล้วมันมีทุกข์ มันมีความผูกพัน มันต้องมีทางแก้ ออกได้ มันมีเกิด มีแก่ มี
เจ็บ มีตาย ต้องมีไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ก็มีพื้นฐานคือว่ามีความเข้าใจอยู่แล้ว แต่พอไปเรียน
เรื่องสมาธิแล้วมันก็ไปไม่ได้

ถึงว่าเขาพูดว่าในเมื่อตายแล้วไม่สูญ ต้องทำพระนิพพาน แล้วทำพระนิพพานนั้น อันนี้
ถูกต้อง แต่บอกว่าจะเริ่มต้นการฝึกสอนทำสมาธิ ใจ ที่นี้ถ้าการฝึกสอนทำสมาธิ มันก็เริ่มต้นแบบ
ที่ว่านะ มันเริ่มต้นหมายถึงว่าถ้ามันทำแล้วมันเป็นสัมมาสมาธิ มันก็ก้าวเดินไปได้

แต่ถ้าเริ่มต้นแล้วทำตรงนี้เป็นหลักเกณฑ์ มันก็จะเป็ความเป้ำหมายผิดอีกเป้ำหมาย
หนึ่ง คือว่าเริ่มต้นนะเริ่มต้นดี ความคิดนี้คิดดีมากมาย แต่ทำไปแล้วมันต้องเข้าใจถึงว่าอันนั้นเป็น
หลักวิชาการพิสูจน์เฉยๆ

ความพิสูจน์อันนั้นพิสูจน์ให้เข้าใจ แต่ถ้าจะถึงพระนิพพาน จะแก้ไขได้ มันยังต้องโอ้โฮ...
ว่าโอ้โฮเลยนะ จับคู่ ต้องจับคู่ก่อน ต้อง...พอจิตสงบแล้ว มันเป็จิตสงบแล้วมันเป็นเครื่องมือการ
ทำงาน ใจ เป็จิตเครื่องมือทำงาน เป็มรรค ๘ เท่านั้น เป็สัมมาสมาธิ

สัมมาสมาธิแล้ว สงบแล้วดูเข้ามาภายใน ต้องให้เห็นด้วยนะ ดูเข้ามาภายในให้เห็นกายและ
เห็นจิต เห็นกายนะ เห็นภายนอกเป็ภายนอก เห็นภายนอกก็แค่ทำสมาธิอย่างหนึ่ง การพิจารณา
ภายนอก การสลดสังเวชนะ ทำสมาธิอย่างหนึ่ง การทำสมาธิมีถึง ๔๐ ประเภท เห็นใหม่ ๔๐
ประเภท ๔๐ อย่าง แล้วทำเข้ามาแล้ว เป็สมาธิเข้ามาแล้วค่อยมาพิสูจน์กัน ใจ ค่อยมาพิสูจน์หลัก
ความจริงขึ้นมาว่าสิ่งนั้นพิสูจน์หลักความจริง พิสูจน์ พิสูจน์เพื่อให้ใครรู้ละ?

ให้จิตมันรู้ใจ จิตมันไม่เข้าใจตัวมันเอง มันเป็อวิชา จิตที่เป็อวิชามันจะส่งออกไป
ข้างนอก มันจะรู้ว่ามันรู้มันฉลาดหมด นี้เวลากิเลสมันครอบงำใจ

ที่นี้พอพิสูจน์ว่าจิตนี้สมาธิมันสงบลง อวิชาตัวนี้เพียงแต่มันเปิดให้จิตนี้เป็อิสระ
ชั่วคราวเท่านั้นเอง พอเป็อิสระชั่วคราว นี้เหมือนคนไข้ คนไข้เข้าห้องไอซียูนี้กลัวตายนะ แต่พอ
ว่าคนไข้จะเริ่มทำผ่าตัด เขาต้องให้คนไข้แข็งแรงก่อน เวลาคนไข้ขึ้นมาแข็งแรงแค่เป็บเดียว
มันก็ล้มตัวแล้ว

คนไข้พอคิดว่าตัวเองไม่เป็นไรแล้ว มีกำลังงานคือว่าไข่มั่นลดน้อยลง ไม่เข้าใจหรือกว่าหมอบเขาให้ยาเพื่อจะให้คนไข้มีภูมิต้านทาน แล้วเวลาทำการผ่าตัดใหญ่ ร่างกายนี้ไม่ถึงกับว่าจะต้องทรุดไปตามโรคข้างเคียงนั้น

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตเป็นสมาธินี้มันก็เหมือนกับตัวเอง แค่งบตัวลงเฉยๆ ไข่นี้ไม่ได้แก้ไขเลย ไข่นี้ไม่ได้รักษาเลย ตัวไข่นี้ยังเต็มอยู่เต็มที พอตัวไข่นะ แล้วไข่นี้เป็นไขอะไร เห็นไหม ต้องวิเคราะห์ก่อนว่าเป็นโรคอะไร ถึงจะต้องมียารักษาเข้าไป

นี่ไปถึงว่าการเห็นกายกับจิตภายใน เห็นภายนอกมันทำสมาธิอย่างหนึ่ง แต่พื้นฟูร่างกายให้เข้มแข็งขึ้นมาเพื่อจะทำการผ่าตัดใหญ่ การผ่าตัดใหญ่ต้องทำผ่าตัดใหญ่ด้วยมัลคอรียส์จั้งหมุนเข้าไป มัลคอรียส์จั้งเกิดขึ้นจากการเราต้องสร้างขึ้นมาจาก มัลคอะคือความเข้าใจใจ มัลคอะคือปัญญาใจ มัลคอรียส์จั้งคือปัญญาความเข้าใจ เข้าไปหาเหตุหาผลให้หัวใจมันเข้าใจ ให้หัวใจมันฉลาดขึ้นมาๆ

ความฉลาดขึ้นมา มรรคอันนี้มีเฉพาะในศาสนาพุทธใจ ในศาสนาพุทธนะ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ก่อน รื้อค้นไม่ใช่รื้อค้นเปล่า รื้อค้นขึ้นมา มันมีอยู่ สัจธรรมมีอยู่ตามความเป็นจริง ใครจะมารู้ไม่มารู้มันก็มีอยู่อย่างนั้นเป็นสัจจะ แล้วมันลึกล้ำมากขนาดว่าจะเข้าใจได้อย่างไร

แต่พอเข้าไปรู้ขึ้นมา เพราะรู้แล้ว ผู้รู้จริงมันชำระกิเลสได้จริงใจ ต้องรู้ต้องเห็น ต้องชำระได้หมดถึงจะเป็นการรู้จริง ถ้าการรู้จำก็อย่างรู้อย่างนี้ ในศาสนาเจริญรุ่งเรืองอยู่ที่นี่ พวกเราจำมา รู้หมดนะ เกิดแล้วต้องตาย เกิดมาต้องตายหมด ตายแล้วต้องเกิดหมด ถ้าเชื่อ ถ้าไม่เชื่อยังว่าอ้อ...มีจริงหรือเปล่า? มีจริงหรือเปล่า? อันนั้นอวิชชามันก็ปิดบังอยู่แล้ว

ความที่รู้ว่าแต่ไม่ใช่รู้จริง รู้จำ ถ้ารู้จริงต้องรู้แบบนั้น รู้แบบนั้นถึงว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้จริงก่อน เห็นจริงตามความจริง แล้วมีความจริงเสร็จแล้วยังมาเสวยความสุข เห็นไหม

ถึงบอกว่าถ้าจิตนี้ตายแล้วไม่สูญต้องทำพระนิพพาน พระนิพพานคือจิตดวงนั้นดวงที่เสวยวิมุตติสุขอันนั้น เสวยวิมุตติสุขนี้รู้จริงเห็นจริง แล้วก็วางไว้ตามหลักความเป็นจริง

แต่เราจำขึ้นมาก่อน จำขึ้นไปเรื่อยๆ จำขึ้นไปเรื่อยๆ จำแล้วต้องวางไว้ไง ความจำอันนั้นมันเหมือนกับว่าเวลาเราตั้งเป้าหมาย เห็นไหม เช่น เราเลี้ยงสุนัขไปอะไรแล้วแต่ เราตั้งเป้าหมายไว้ยิ่งไปตรงนั้น เราตั้งแล้วลืกลายตัวเอง แต่เป้าหมายเคลื่อนที่ได้ ก็คือว่าวิชาคือความเห็นของเรามันเคลื่อนที่ได้ มันหลบหลีกได้ไง เพราะอะไร? เพราะว่าคือยิ่งเป้าคือยิ่งเรา ยิ่งคือทำร้ายคือทำร้ายเรา ขัดใจกิเลสคือขัดใจเรา เรายิ่งพอใจเราไปตลอด เราพอใจเราว่าเราฉลาดตลอด

แต่ถ้าเข้าไปกำจัดกิเลสคือเข้าไปกำจัดเรา ความกำจัดเรา เห็นไหม เราคิดกิเลสมันรู้ทันไปพร้อมกันๆ ถึงต้องมีสัมมาสมาธิตัวให้กิเลสการแสดงตัวมันน้อยลง เห็นไหม การแสดงตัวของกิเลสมันน้อยลงเพราะอะไร? เพราะสัมมาสมาธิมันแยกออก แยกเรากับอารมณ์กับจิตออกจากกัน จิตนี้มันเป็นอิสระ อารมณ์มันจรมา อารมณ์นั้นทำให้ฟุ้งซ่าน แต่สัมมาสมาธิเข้าไปให้จิตกับขั้นแยกออกจากกัน

พอจิตกับขั้นแยกออกจากกัน จิตกับขั้นเป็นอิสระขึ้นมา กลับมาใช้ขั้น ขั้นนั้นก็ปัญหา เห็นไหม ก็คือคิดบิณฑิเลสมันคิดตาม แต่ถ้ามีสัมมาสมาธิเข้ามาแยกออกๆ นี่ปัญญามันเกิดมันเกิดตรงนี้ไง

นี่ลืกลเป้าหมายถึงลืกลเป้าหมายไม่ได้ เพราะลืกลเป้าหมายนี่วิชามันมีชีวิตอยู่ มันเป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมมันหลบหลีก ขนาดเป็นสัมมาสมาธิสมาธิที่อย่างแน่นหนาแล้วนะ มันยังหลบอยู่ในสมาธินั้นได้เป็นหินทับหญ้า แม้แต่สมาธิแน่นหนามันคงในหัวใจ เพราะว่าไม่มีอะไรจะมาหลอกใจตัวเองได้เลย มันก็หลบอยู่ในนั้น

นี่ถึงว่ามันลืกลตายไม่ได้ ความจำคือการลืกลตาย เป็นระบบที่ลืกลตายตัว แล้วกิเลสมันก็อาศัยลืกลตายตัวเลียงไปเลียงมา เห็นไหม มันบังเงาใจ มันบังเงาในการกระทำของเราตลอดเวลา ถึงต้องหมั่นตากหมั่นไถ หมั่นคราด ต้องหมั่นทำไปตลอด ทำเข้าไปเรื่อยๆ จะลวงพันทุกข์ด้วยความเพียรของบุคคลคนนั้นไง บุคคลคนนั้นต้องหมั่นตากหมั่นไถ หมั่นทำเข้าไป อันนี้ต่างหากถึงจะถึงพระนิพพาน

ถ้าเป็นอย่างนี้เราก็เห็นด้วย ที่พูดนี้เพราะว่าเขาพูดเองว่าเพราะจิตนี้ไม่เคยสูญ ถึงต้องทำพระนิพพาน แล้วก็สรุปลงที่ว่าการทำงานพระนิพพานคือการทำสมาธิ เราถึงว่าไอ้โฮ...ถ้าอย่างนั้นแล้วนะ อันนี้ก็จะเป็นอันหนึ่งที่ว่าต่อไปก็จะมีปัญหาอีกต่อไป เพราะว่าความไม่เข้าใจตรงนี้ไง ว่าทำสมาธินี้เป็นถึงพระนิพพาน

ทำสมาธินี้ทำให้จิตสงบ เป็นการยืนยันหลักศาสนาทางหนึ่ง อาจารย์มหาบัวบอกว่า “ถ้าจิตสงบนี้พออยู่พอกิน” จิตของเราฟุ้งซ่านทุกข์ยากมากเลย ถ้าจิตเราสงบพออยู่พอกิน ก็อัมมทรงตัวเองมันได้ไง อันนี้ก็ประเสริฐ ถ้าพออยู่พอกิน ความทรงตัวเองได้ว่าอันนี้เป็นผล อันนี้ก็ถึงว่ามันก็ยังเป็นที่ว่าจะมีปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง เอวัง